

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Hvězdárny v Rokycanech 2011

Rokycany, březen 2012

Výroční zpráva
za rok 2011
Hvězdárna v Rokycanech

OBSAH

1. Úvod
2. Činnost
3. Opravy a údržba budov
4. Ekonomika
5. Majetek
6. Seznam pracovníků

ÚVOD

Hvězdárna v Rokycanech je jediným zařízením svého typu nejen v bývalém okrese Rokycany, ale i v celém plzeňském regionu. I toto její výjimečné postavení je důvodem, proč je Hvězdárna v Rokycanech kulturním zařízením zřizovaným, počínaje rokem 2003, Plzeňským krajem.

Rokycanská hvězdárna vznikla krátce po druhé světové válce přičiněním aktivních zájemců, astronomů amatérů, kteří svá pravidelná sledování oblohy zahájili již roku 1942. Na soukromém pozemku jednoho z členů vyrostla ve druhé polovině čtyřicátých let tzv. "stará hvězdárna", v níž byl původně umístěn čočkový dalekohled o průměru objektivu 80 mm a později zrcadlový teleskop typu Cassegrain.

Aktivita členů rokycanského astronomického klubu vedla v polovině padesátých let k rozhodnutí vybudovat nový větší objekt a zakoupit pro Rokycany mohutnější profesionální přístroj. V akci "Z" tak do roku 1961 vznikl základ hlavní budovy dnešní Hvězdárny v Rokycanech. Do její hlavní kopule byl zakoupen refraktor typu Coude vyrobený firmou Carl Zeiss Jena, který zájemcům o astronomii v Rokycanech sloužil až do roku 2007. V období po demontáži původního dalekohledu, se uskutečnila rozsáhlá rekonstrukce celého objektu včetně hlavní kopule a z USA byly dovezeny komponenty k novému dalekohledu – reflektoru s typovým označením TSC/PW CDK-20 Astrograph (OTA). Do provozu byl nový přístroj uveden na jaře 2008.

Výraznou změnou ve vzhledu hvězdárny byla rozsáhlá přístavba objektu zahájená na konci roku 1992, při níž byl dobudován vstupní vestibul, klubovna a výstavní prostor, a oprava střechy v roce 2003, kdy se původní sedlová střecha změnila na pozorovací terasu. V posledních letech byl zcela zrekonstruován přednáškový sál a hvězdárna nově upravila výstavní prostory. V roce 2009 byla zahájena přístavba druhé kopule a nástavba servisní místnosti pro toto nové pracoviště. Stavební úpravy se podařilo dokončit v polovině roku 2010.

Pozornost byla věnována ale i technickému vybavení. Od podzimu 1999 užívali astronomové k odborným pozorováním zrcadlový dalekohled o průměru objektivu 355 mm a ohnisku 1,6 m. V roce 2003 byl do provozu uveden chromosférický dalekohled specializovaný na pozorování Slunce ve spektrální čáře H_{α} . A od roku 2008, jak už bylo zmíněno výše, začal v hlavní kopuli fungovat nový zrcadlový dalekohled o průměru primárního skla 508 mm a ohniskové vzdálenosti 3454 mm.

Hlavním úkolem Hvězdárny v Rokycanech je zprostředkovávání a popularizace poznatků z astronomie a příbuzných oborů široké škále zájemců. Nejmenšími návštěvníky jsou předškoláci. Následují žáci a studenti škol všech stupňů a typů. A pak se přes laickou veřejnost dostáváme k druhému pólu návštěvníků, ke klubům důchodců a seniorů. Pracovníci hvězdárny se snaží, aby na hvězdárně všichni našli odpovědi na své četné otázky. Uspokojit takto různorodé spektrum návštěvníků představuje přípravu a uvádění nejrozličnějších pořadů v přednáškovém sále, zvané přednášky uznávaných odborníků, besedy, ale i pozorování u dalekohledu či práci s mládeží. Školy jsou o aktivitách hvězdárny informovány programovými letáky a informacemi na pravidelně udržovaných a aktualizovaných www stránkách (<http://hvr.cz>). Zájemci o astronomii mají na hvězdárně možnost využívat její rozsáhlou knihovnu, která nabízí nejen studium na místě, ale při splnění určitých podmínek též výpůjční službu. V rámci popularizace hvězdárny je pozornost věnována i spolupráci s tiskem, rozhlasem a televizí.

Samostatnou skupinu tvoří zájemci s hlubším vztahem k astronomii. K nejpopulárnějším akcím, které si v astronomické obci získaly své místo, patří prázdninové Kursy broušení astronomických zrcadel a volně navazující Kurs stavby dalekohledů. Značnou oblibu si v průběhu času získaly dnes již tradiční Semináře pro majitele a stavitele astronomické techniky (3. – 5. června 2011). Do třetice lze jmenovat akci nazvanou Dovolená s dalekohledem (20. – 27. 8. 2011, Melchiorova Huť), což je každoroční více než týdenní setkání zájemců o astronomii a jejich rodin spojené se společným pozorováním oblohy a nepřeberným množstvím dalších doprovodných akcí.

Hvězdárna v Rokycanech je také centrem Západočeské pobočky České astronomické společnosti, k níž náleží především regiony Plzeň a Karlovy Vary. Členy pobočky jsou ovšem astronomové z celé republiky. Česká astronomická společnost v Rokycanech našla své zázemí již v šedesátých letech minulého století a využívá je dodnes. Rokycanská hvězdárna je současně sídlem jedné z odborných složek České astronomické společnosti – Zákrytové a astrometrické sekce ČAS. Pro vážné zájemce o pozorování noční oblohy vydává hvězdárna již od roku 1992 jako nepravidelník (ale s již tradiční měsíční periodou), zpravodaj ASTRONOMICKÉ informace.

Naší snahou je ovšem nejen reprodukovat známé poznatky, ale i se přímo podílet na poznávání vesmíru a shromažďování nových údajů. Vzhledem k přístrojovému vybavení a pozorovacím podmínkám jsou možnosti našeho zařízení sice výrazně omezeny, ale ne zcela znemožněny. Letitou tradici má v Rokycanech pozorování zákrytů hvězd tělesy sluneční soustavy. Hvězdárna je jedním ze zakladatelů sítě vzniklé již v šedesátých letech minulého století a měření zde od té doby probíhají dodnes. Hvězdárna v Rokycanech v posledních letech též úspěšně řídí organizování expedic za tečnými zákryty hvězd Měsícem a především se stala přirozeným koordinátorem pozorování zákrytů hvězd planetkami. Na svém kontě má i několik skutečně mimořádných úspěchů v této oblasti pozorovatelské aktivity. Na konci roku 2007 byl položen základ sítě pozorovatelů „planetkových“ zákrytů, která již úspěšně vstoupila do pátého roku své existence. Hvězdárna tak aktivně přispívá k rozšíření tohoto typu pozorování a to dokonce nejen v České republice, ale o spolupráci projevili zájem i astronomové ze Slovenska a Německa.

V minulém desetiletí se podařilo navázat také na tradici pozorování Slunce. V sedmdesátých letech minulého století se jednalo především o radioteleskopická měření. Ta se dnes v Rokycanech neprovádějí a byla již před řadou let předána na Hvězdárnu Úpice. Naopak se rozvinulo zakreslování sluneční fotosféry. Dlouhá léta se hvězdárna úspěšně podílela na projektu Fotosferex. Každoročně bylo zpracováno kolem 220 až 270 pozorování zasílaných pravidelně denně k dalšímu zpracování na Astronomický ústav AV ČR v Ondřejově. S rozšířením internetu a rozvojem kosmonautiky však tento projekt prakticky zanikl a sledování Slunce je využíváno pouze k popularizaci astronomie.

Především díky mladým zájemcům o astronomii se začaly v Rokycanech opět rozvíjet i další obory pozorovatelské astronomie a to především v oblasti statistického sledování meteorů, proměnných hvězd a astronomické fotografie. Tyto obory však bohužel již v současné době většinou slouží spíše k podchycení hlubšího zájmu mládeže, než k získávání odborných výsledků.

ČINNOST

Rok 2011 neměl z astronomického hlediska žádné pozorovatelské vyvrcholení a nepřípadlo na něj ani žádné významné jubileum vážící se k astronomii. I přesto, že nás nečekal žádný natolik mimořádný úkaz, který by na sebe strhl pozornost široké veřejnosti, byl přesto rok 2011 z mnoha důvodů pro Hvězdárnu v Rokycanech významný. Jedním z nich byla skutečnost, že přesně před 50 lety, v roce 1961, byla do provozu uvedena tzv. „nová hvězdárna“. Tedy objekt, v němž Hvězdárna v Rokycanech funguje dodnes. Za těchto padesát let sice došlo k několika významným rekonstrukcím, hvězdárna se rozrostla a změnila svůj vzhled a kompletně se obměnilo i vybavení, ale základ zůstal beze změn.

Jak už bylo konstatováno v oblasti nebeských úkazů nás v roce 2011 nečekal žádný mimořádný. Těch menších však byla celá řada. Určitě lze vzpomenout na sledování dvou zatmění Měsíce. Ani jedno sice nebylo z pozorovatelského hlediska ideální, ale obě se nakonec podařilo z Rokycan alespoň zahlédnout.

Jednoznačným úspěchem roku 2011 byl dozajista Messierovský maratón. Příznivé počasí v průběhu března a na začátku dubna vedlo nejen k vysokému počtu jeho účastníků, ale i k mimořádným výsledkům. Hned dvěma "závodníkům" se podařilo dosáhnout na 103 objektů během jediné noci.

Z tradičních akcí je nutno vzpomenout alespoň ty nejvydařenější - jarní Přístrojový seminář, 22. ročník Dovolené s dalekohledem v závěru letních prázdnin, podzimní Evropskou noc vědců, "plzeňské" Dny vědy v ulicích a Den krajů na konci října.

V závěru roku 2011 se do nové kopule konečně přestěhoval také nový "půlmetrový" dalekohled, přičemž na své původní místo se vrací staré dobré Coude.

Odborná aktivita hvězdárny se bohužel omezila především na teoretickou činnost. Počasí praktické "zákrytářské" práci na západě Čech totiž vedle nepřízně úkazů nepřálo navíc ani počasí. Ale koordinační a metodická funkce Hvězdárny v Rokycanech, jako centra pro pozorování zákrytů hvězd planetkami ani v nejmenším nepolevila.

Hlavním úkolem hvězdárny samozřejmě i v roce 2011 zůstalo zajišťování popularizace astronomie a příbuzných oborů v našem regionu.

Návštěvnost Hvězdárny v Rokycanech v hlavních rysech charakterizují následující čísla: akcí všech typů se v průběhu roku zúčastnilo 10 473 návštěvníků. Celkově pro ně bylo připraveno 196 jednorázových akcí a 82 krát se uskutečnilo i pozorování v kopuli (1894 zájemců), které je významnou měrou závislé na počasí. Hvězdárnu a především pak výstavní sál a dalekohled si však prohlédli prakticky všichni výše uvedení návštěvníci jednorázových akcí a za příznivého počasí se také zúčastnili pozorování menšími dalekohledy z terasy hvězdárny. Vedle toho lze zmínit i dlouhodobé vzdělávací akce. Při dvanácti programech tohoto charakteru se sešlo 1 074 účastníků.

K nejzdařilejším zástupcům kategorie cyklické činnosti naší hvězdárny lze jistě počítat setkání zájemců o astronomii a členů ČAS pořádané ve spolupráci se všemi astronomicky zaměřenými organizacemi

západočeského kraje (Pedagogickou fakultou Západočeské univerzity, Hvězdárnou a planetáriem Plzeň a Západočeskou pobočkou České astronomické společnosti). V průběhu roku 2011 proběhla dvě oblíbená setkání (21. 2. a 21. 11. 2011.). Po obnovení certifikátu Ministerstvem školství a mládeže pokračovala také již letitá tradice tzv. ASUFů (Astronomický seminář pro učitele fyziky. Tradičně proběhlo jarní i podzimní setkání (8. 4. a 2. 12. 2011). Pozitivem je, že v rámci propagace této aktivity byla navázána těsnější spolupráce s odborem školství Krajského úřadu Plzeňského kraje. Bezkonkurenčně nejnavštěvovanější akcí se však staly podle očekávání Dny vědy a techniky v Plzni, kdy pracovníci hvězdárny popularizovali dva dny astronomii i naše zařízení přímo v Plzni před budovou Západočeského muzea (16. a 17. 9. 2011).

Z pravidelných akcí celostátního charakteru je nutno v první řadě jmenovat Dovolenou s dalekohledem (20. – 27. 8. 2011, Melchiorova Huť), které se na konci letních prázdnin zúčastnil jako již tradičně vysoký počet zájemců o astronomii a jejich rodinných příslušníků z celé republiky. Letos byl počet zúčastněných 132 (plus krátkodobé návštěvy a lektori). Mimořádně příznivé počasí udělalo z akce v jejím závěru spíše boj se spánkovým deficitem. Mnozí účastníci si totiž nechtěli nechat ujít jak noční pozorování tak již tradičně nabitý denní program. Právě díky úžasnému počasí se proto

na tento ročník jistě bude dlouho vzpomínat.

V roce 2011 se v lehce posměněném termínu, téměř již na přelomu jara a léta (3. až 5. června 2011) uskutečnil další ročník rokycanského Seminář konstruktérů dalekohledů a další astronomické techniky. Akce začínající pátečním setkáním účastníků na hvězdárně o víkendu pokračovala z kapacitních důvodů (58 účastníků) v prostorách ZŠ TGM. Řada zajímavých zvaných přednášek byla doplněna o nezbytnou burzu i inspirující příspěvky účastníků.

V roce 2011 se Hvězdárna v Rokycanech, po jednoroční pauze, zúčastnila plzeňských dnů Vědy a techniky v ulicích. V předešlém roce byla dána přednost „Dnu pod rokycanskou věží“ ve spojení s oslavami 900 let města Rokycan. Tentokrát však už opět byly pro propagaci hvězdárny zajímavější více navštěvované plzeňské „Dny vědy v ulicích“. Akce se jako pravidelně těšila velké pozornosti návštěvníků a ve dvou dnech naším stánkem se čtyřmi stanovišti (výstava zaměřená na planety obecně a planetku Rokycany zvláště; měření osobní chyby; TV projekce s astronomickou tematikou a pozorování dalekohledy) prošlo kolem 850 lidí.

Hned o týden později (23. září 2012) následovala tzv. Noc vědců. Ani mimořádné celostátní mediální zviditelnění této akce nepřispělo významně k navýšení účasti. Pod oblačnou oblohou se sešlo pouhých 21 návštěvníků. Příjemný večer, v rámci kterého se uskutečnila prohlídka hvězdárny, výstavy a přednáška o aktuálním dění na obloze i při nízké účasti zájemců končil až v pozdních nočních hodinách.

Pod patronací Plzeňského kraje se již po několikáté hvězdárna připojila k tzv. Dni krajů (28. 10.). Tentokrát ke zdatu akce počasí naopak výraznou měrou přispělo. Na hvězdárně se během odpoledne a večera, který se protáhl až k půlnoci, vystřídal při sledování oblohy různými dalekohledy plných 110 návštěvníků.

Právě se Dnem krajů se kryla další aktivita. Již od čtvrtého večera se na hvězdárně sjeli astronomové amatéři a členové západočeské pobočky České astronomické společnosti k dalšímu, tentokrát podzimnímu, pozorovacímu víkendu, který trval až do neděle 31. října. V rámci akce jsme jako již v posledních letech tradičně uložili letní čas k ledu a uvítali možnost o hodinu dříve sledovat tmavou oblohu. Ze soboty na neděli si navíc pozorovatelé užili právě s přechodem na klasický střeoevropský čas o hodinu delší noc.

Zásadní část náplně práce zaměstnanců hvězdárny ale tvoří zajišťování programů v rámci rozšiřování školní výuky v oboru astronomie a příbuzných oblastí. Bylo tomu tak i v roce 2011, který byl bohatý na návštěvy školních tříd, ale i dalších zájmových skupin na hvězdárně.

V roce 2011 se dařilo průběžně aktualizovat a částečně i zkvalitňovat www stránky hvězdárny v Rokycanech (<http://hvr.cz>). Jejich součástí jsou nejen všeobecné informace o našem zařízení a upozornění na aktuální úkazy odehrávající se na obloze, ale i kompletní programová nabídka včetně témat připravených pro školy všech stupňů. Od jejich spuštění na konci roku 2008 je navštívilo již téměř 70 tisíc uživatelů internetu.

Kromě „zvaných“ přednášek, které proběhly především v rámci odborného „přístrojového“ semináře, setkání ASUF, Dne pod Rokycanskou věží a Noci vědců je nutno zmínit i další akce pro veřejnost připravované přímo pracovníky hvězdárny. Jejich obsah byl směřován především na aktuální dění na obloze. Na začátku roku se uskutečnila již tradiční beseda o astronomickém roce 2011. Zájem veřejnosti o dění na obloze se projevil především při mediálně zviditelněných úkazech, které se v roce 2011 týkaly především úplného zatmění Měsíce (15. června 2011) a očekávaného mimořádného nárůstu aktivity meteorického roje Drakonid (8. října 2011).

V roce 2011 nebyla přerušena ani těsná spolupráce s Pedagogickou fakultou Západočeské university v Plzni v rámci popularizace astronomie. Hvězdárnu při mimořádných večerních pozorováních, ale i v dalších termínech pozorování pro veřejnost, navštívilo několik stovek studentů západočeské univerzity. Na hvězdárně současně probíhala i praktika a některé specializované přednášky z oblasti astronomie (především pak týkající se pozorování zákrytů hvězd tělesy sluneční soustavy).

V prvním pololetí roku 2011 pokračovala spolupráce s občanským sdružením Totem. V rámci tzv. akademie třetího věku se v Rokycanech uskutečnila série přednášek z různých oblastí astronomie pro seniory.

Velice úspěšně dopadly i další celodenní akce pořádané společně se sdružením Korálky (zdravotně postižené děti). 28. dubna 2011 proběhlo na hvězdárně „pálení čarodějnic“. Stejně úspěšná byla tentokrát i podzimní „Drakiáda“ (15. 9. 2011). Tyto tradiční akce byly v roce 2011 ještě doplněny pro stejnou skupinu o pozorování oblohy spojené s přespaním na hvězdárně v noci ze 3. na 4. září 2011.

Pro nejširší veřejnost dlouhodobě fungují tzv. Pozorovací čtvrtky, kdy je hvězdárna volně přístupná všem příchozím. Za jasného počasí je pozornost věnována především pozorování oblohy. Ale zájemci jsou průběžně současně seznamováni i s aktuálním děním na obloze v daném měsíci i astronomickými novinkami ze světa. Všechny výše zmíněné přednášky a besedy byly doplněny videozáznamy či počítačovými prezentacemi, což ještě zvýšilo jejich přitažlivost a působivost pro návštěvníky.

Vedle popularizačních aktivit je stále větší pozornost na Hvězdárně v Rokycanech věnována práci s astronomy amatéry. Ta je realizována především v rámci spolupráce s Českou astronomickou společností a jejími složkami. V celostátním měřítku jsou vedle toho organizovány i tradiční akce pro konstruktéry dalekohledů a další astronomické techniky.

Jak již bylo zmíněno velice široká spolupráce se rozvíjí s Českou astronomickou společností a především pak s její Západočeskou pobočkou a Zákrytovou a astrometrickou sekcí. Obě tyto složky ČAS mají na Hvězdárně v Rokycanech svá oficiální sídla. V rámci spolupráce hvězdárny se složkami ČAS jsou vydávány měsíční zpravodaje Astronomické informace s přílohou ZaČAS (kterou připravuje přímo pobočka) a Zákrytový zpravodaj. V průběhu roku 2011 bylo na Hvězdárně v Rokycanech uspořádáno několik akcí pro členy pobočky. Jednalo se jak o pozorovací víkendy (jarní a podzimní), tak také o vzdělávací akce (výše uvedené přednášky v Rokycanech i Plzni, které byly přístupné i široké veřejnosti). Hvězdárna v Rokycanech hostila i organizační setkání složek ČAS (výborové schůzky Západočeské pobočky a Zákrytové a astrometrické sekce).

O letních prázdninách se uskutečnil tradiční, tentokrát pěti a půl denní, výjezd po hvězdárnách. V letošním roce účastníci vyrazili za hranice České republiky. Zájemci o astronomii ze západních Čech vyrazili tentokrát na dalekou cestu na východ. Po přespaní ve Valašském Meziříčí v dalších dnech pokračovala naše cesta do Žiliny, Kysuckého Nového Města a do Tater, kde jsme se zdrželi nejdéle. Nejdále na východ jsme se dostali až těsně k Ukrajinským hranicím, kde jsme navštívili Kolonické sedlo, kde v oblasti s unikátními světelnými podmínkami vzniká rozsáhlé astronomické pracoviště. Cestou zpět do Čech jsme se ještě zastavili na hvězdárnách v Banské Bystrici, v Modre (nedaleko Bratislavy) a u rozestavěného Exploratoria v Brně. Akce se zúčastnilo 16 lidí, kteří jeli ve 4 autech (z nichž jedno bylo Ford Transit HaP Plzeň).

Koordinace aktivit spojených v celostátním měřítku s konstruktérskou činností na poli amatérské astronomie se váže k trojici akcí organizovaných Hvězdárnou v Rokycanech pro konstruktéry, stavitele a majitele astronomické techniky.

V netradiční pozdně jarním termínu proběhlo další z řady setkání konstruktérů astronomické techniky pod názvem Seminář majitelů a konstruktérů amatérských dalekohledů (3. až 5. 6. 2011). Po oblíbeném pátečním setkání účastníků na Hvězdárně v Rokycanech se na sobotu a neděli akce přesunula do ZŠ T. G. Masaryka, kde celý víkend probíhaly odborné přednášky a další doprovodný program (astronomická burza, výstava „Planetky“ atp.).

Druhá z obdobně směřovaných akcí – tradiční kursy Broušení astronomických zrcadel a Stavby astronomických dalekohledů - se uskutečnila na začátku letních prázdnin a zájemci si po necelých dvou týdnech sebou domů odváželi základní části vlastnoručně vyrobených astronomických zrcadlových dalekohledů.

V roce 2011 Hvězdárna v Rokycanech organizovala již dvacátý druhý ročník Dovolené s dalekohledem s podtitulem „s meziplanetární hmotou“. V areálu rekreačního střediska Melchiorova Huť, kde se akce konala již počtvrté, se tentokrát v posledním celém týdnu letních prázdnin (20. - 27. 8. 2011) sjelo 132 astronomů profesionálů i amatérů včetně jejich rodin, aby zde strávili týden vyplněný praktickou (společná pozorování vlastními dalekohledy) a teoretickou astronomií (deset odborných přednášek, dvě na

neastronomická témata a několik dalších akcí typu „Procházka mezi dalekohledy“ atp.), ale i odpočinkem a rodinnými výlety.

Čilý ruch byl o prázdninách i na samotné Hvězdárně v Rokycanech. Krom několika skupin z letních táborů, které přijížděly jak na programy v sálu tak i na noční pozorování, v areálu hvězdárny proběhlo i týdenní soustředění členů astronomických kroužků pracujících při pražské hvězdárně na Petříně.

I v roce 2011 pokračovala i poradenská a konzultační činnost hvězdárny. Největší zájem byl směřován na poradenskou službu při výběru nákupu dalekohledů a na druhém místě je poskytování metodických rad při seřizování barometrů a dalších meteorologických přístrojů.

Na hvězdárnu se také pravidelně měsíčně obraceli zájemci o informace o průběhu počasí v naší oblasti.

Pro astronomy amatéry z celé republiky bylo vydáno dalších 12 čísel ASTRONOMICKÝCH informací, které pomáhají k rozvoji praktické pozorovatelské aktivity zájemců o astronomii. Vítanou pomocí pro všechny zájemce o starší čísla AI se stalo zveřejnění všech čísel (zpětně od roku 2003) na našich internetových stránkách.

Na Hvězdárně v Rokycanech není opomíjena ani odborná část činnosti a pracovníci se jí věnují v rámci možností vycházejících z dostupné techniky a současně stavu ovzduší a světelného znečištění. Dále pokračovalo především měření časů zákrytů hvězd Měsícem a dalšími tělesy sluneční soustavy. V rámci této aktivity byly sledovány nejen klasické totální zákryty hvězd Měsícem, ale současně byla připravována i pozorování dalších příbuzných úkazů a organizovány expedice za tečnými a také „planetkovými“ zákryty. V plném rozsahu již běží práce celostátní sítě pozorovatelů zákrytů hvězd planetkami, což je oblast, v níž i dnes mohou do odborného výzkumu přispět svou systematickou činností astronomové amatéři.

Jak už bylo konstatováno v úvodu, rok 2011 nebyl nijak mimořádně bohatý na zajímavé astronomické úkazy a to jak z pohledu obecného tak i v oblasti našeho hlavního zájmu – tedy zákrytů hvězd tělesy sluneční soustavy.

Z Hvězdárny v Rokycanech bylo provedeno, spíše z cvičných důvodů při ověřování funkčnosti techniky, několik měření časů totálních zákrytů hvězd Měsícem a bylo připraveno několik expedic (6) za tečnými zákryty regionálního i celostátního charakteru, které však ani v jediném případě s ohledem na nepřízeň počasí nebyly realizovány.

Oč méně úspěchů se podařilo získat na poli praktického pozorování o to lepší výsledky Hvězdárna v Rokycanech zaznamenala v organizační přípravě „zákrytářských“ aktivit. Již na konci roku 2007 byla ustavena síť pozorovatelů zákrytů hvězd planetkami, což je i dnes obor, v němž se mohou astronomové amatéři zapojit do smysluplné odborné práce. Upřesněné předpovědi – tzv. „předpovědi v poslední minutě“ jsou rozesílány již na 36 mailových adres a to nejen aktivním pozorovatelům z celé České republiky, ale také zájemcům na Slovensko (6) a do Německa (1). Na základě prvních zkušeností a požadavků samotných členů sítě se průběžně vyvíjí rozesílaný formulář, aby co nejlépe splnil své poslání. Členům sítě se v průběhu roku podařilo na základě hvězdárnou rozesílaných alertů (30 předpovědí) uskutečnit několik desítek samostatných pozorování. Aktivita celé sítě byla

i v tomto případě ovlivňována počasím, které v roce 2011 zákrytům nepřálo. Ani jeden z těchto úkazů hodnoceného roku však také pro centrální Evropu (území České republiky) nebyl natolik výjimečný, aby bylo oprávněné organizovat speciální pozorovací kampaň. Na druhou stranu pokud v budoucnu k nějakému takovému úkazu dojde, je zde připravená skupina zkušených pozorovatelů. A právě to je hlavní přínos funkční sítě a příslib jejího budoucího úspěchu.

Zákrytům hvězd tělesy sluneční soustavy je věnován na internetových stránkách Hvězdárny v Rokycanech také jeden ze speciálních odkazů. Informace na této stránce jsou pravidelně aktualizovány. Jednou ze zajímavých součástí jsou unikátní grafické týdenní předpovědi zákrytů hvězd planetkami pro Evropu.

Další rozšíření aktivity v oblasti zákrytů slibuje v současné době převedení organizace, sběru a zpracování zákrytů hvězd Měsícem z Japonska (ILOC) na mezinárodní zákrytářskou organizaci IOTA. Pracovník Hvězdárny v Rokycanech zastává funkci nejen národního, ale dokonce regionálního koordinátora (pro Evropu) tohoto typu zákrytů.

Opomenuty by neměly zůstat ani odborné výsledky výše zmíněných pozorovacích víkendů a aktivity jednotlivců či malých skupin pozorovatelů, kteří využívali v průběhu roku hvězdárnu k provádění svých pozorovacích projektů (proměnné hvězdy, meteory, komety, novy atp.). Veškeré výsledky, podle typu pozorování, jsou zasílány k dalšímu zpracování.

Mnozí účastníci pozorovacích víkendů se také věnují fotografování oblohy za využití vlastní techniky, ale také vybavení hvězdárny. Získané snímky jsou pak užívány v rámci popularizace astronomie.

Hlavním úkolem pro rok 2012 je udržet na dosažené výši všeobecně vzdělávací a popularizační činnost hvězdárny. S tímto záměrem bude pokračovat průběžná příprava nových prezentací založených na využití počítačové a video techniky vycházející z požadavků našich hlavních návštěvníků – pedagogů základních a středních škol. V průběhu roku bude opětovně zprovozněna původní kopule. Instalované dalekohledy budou sloužit především ke sledování sluneční fotosféry a chromosféry. Tím se podaří dále zkvalitnit nabízenou pestrost aktivit připravovaných pro návštěvníky hvězdárny a to jak z řad široké veřejnosti tak i pro zájemce o astronomii a astronomy amatéry.

V odborné části činnosti Hvězdárny v Rokycanech je nutno se zaměřit na ještě větší rozšíření sítě pozorovatelů zákrytů hvězd planetkami a na propagaci této činnosti. Nutná je i průběžná modernizace zařízení, která by vedla k možnosti získávání dat na takové úrovni, aby byla použitelná pro následné vědecké zpracování. Konkrétně se jedná o pokračování práce se CCD TV kamerami na všech dostupných dalekohledech a zprovoznění vzorového mobilního pracoviště pro sledování zákrytů, jehož základní součásti byly získány v samém závěru roku 2011.

V průběhu roku 2012 nás čeká přechod Venuše přes sluneční disk, který bude z našeho území vidět ráno 6. června 2012 ve své závěrečné části. Krom toho bude pokračovat práce na systematickém pozorování zákrytů hvězd Měsíce, přípravou a organizováním sledování tečných zákrytů a především měření časů zákrytů hvězd planetkami.

OPRAVY A ÚDRŽBA BUDOV

Pro rok 2011 Hvězdárna v Rokycanech po zřizovateli nežádala žádné přidělení investičních prostředků. Proto také v rozpočtu ani v dotaci od Krajského úřadu Plzeňského kraje nebyly našemu zařízení žádné investiční prostředky přiděleny. Pozornost v průběhu roku 2011 byla věnována především finančně méně náročným dokončovacím pracem spojeným se zprovozněním druhé kopule. Současně bylo důležité dovést do úspěšného konce dokončení rozsáhlé opravy oplocení celého areálu hvězdárny s ním bylo započato již v posledním čtvrtletí předešlého roku.

Hlavní akcí roku 2011, která přešla ze závěru roku 2010, kdy ji nedovolil dokončit rychlý a časný nástup zimy, bylo dokončení rozsáhlé opravy oplocení Hvězdárny v Rokycanech. Z celkové délky plotu, která je přibližně 320 m se podařilo v roce 2010 provést pouze necelou polovinu. Jednalo se o oplocení severní strany pozemku a vyčištění strany západní. Pokračování prací bylo možné až koncem dubna a v průběhu května. Úpravy terénu a především vysekání četných náletů bylo firmou Robert Smitka – zednické práce provedeno a uhrazeno již v předešlém roce. Veškerý potřebný materiál byl též již nakoupen v roce 2010 a přes zimu byl uskladněn v jedné z buněk v areálu hvězdárny. Na vlastní odstranění starého plotu (včetně jeho likvidace), betonování sloupků, montáž podhradové části a napínání pletiva proto pokračovala již pouze firma Chvojka František – zednické práce. Faktura za zbývající část opravy plotu ve výši 92 819,- Kč byla uhrazena po dokončení všech prací 1. června 2011.

Bohužel velice pomalu pokračovaly dokončovací práce na nové kopuli. Největším problémem se nakonec ukázalo stěhování velkého dalekohledu z jeho dočasného stanoviště ve staré centrální kopuli na nové místo. Pokud realizaci přesunu nebránily objektivní problémy jako nedostupnost vysokého jeřábu či nevhodné počasí (rozmáčený terén do něhož nebylo možné s těžkým jeřábem vjet, případně déšť) byly problémy na naší straně. Velký počet akcí, které na hvězdárně v průběhu roku probíhají a je nutné mít při nich k dispozici

velký dalekohled byl natolik limitující, že k vlastnímu stěhování došlo až v polovině listopadu 2011. Přitom na přemístění dalekohledu jsme byli připraveni už od jara hodnoceného roku. Problém byl v tom, že po „odtržení“ teleskopu a jeho přemístění nelze začít opět hned s pozorováním, ale je nezbytné složité zapojení zdroje elektrického proudu, provedení náročné kolimace optiky a ustavení montáže. Všechny tyto práce si vyžadují nejen určitý čas, ale i dlouhodobě jasnou oblohu, což je samozřejmě neúměrně protahuje.

Po listopadovém stěhování provedeném za spolupráce firem Vontex Holoubkov (připojení montáže k pilíři), Jaroslav Čejka, Mirošov (vlastní stěhování montáže a dalekohledu) aj. Svoboda aj. Mixan, Plzeň

(provedení elektrických obvodů a výroba a zapojení ovládacího pultu) nastalo dlouhé období čekání na jasnou oblohu. Ke kolimaci dalekohledu a jeho následnému ustavení tak došlo až v roce 2012.

Společně se stěhováním a dokončovacími pracemi pokračovalo také vybavování kopule. Na míru byly v samém závěru roku firmami František Pavelek, sdružení F+Z Pavelek, Rokycany a František Pavelek, Fortel, Rokycany dodány skříňky vyráběné na zakázku do rohů nové kopule. Bude v nich umístěno veškeré příslušenství dalekohledu a současně zabrání tomu, aby se do těchto míst mohli při nočním pozorování dostat návštěvníci, což by případně mohlo hrozit úrazem.

Mimo výše uvedené akce byla samozřejmě prováděna běžná údržba objektu a sekání přilehlé zahrady. Velkým úspěchem bylo provedení opravy nájezdového mostíku spojujícího areál hvězdárny v místní komunikaci položením nové asfaltové vrstvy. Navíc celá akce byla provedena svépomocně a bez jakýchkoli nároků na finanční prostředky Hvězdárny v Rokycanech.

Současně proběhlo jednání s Odborem majetku Plzeňského kraje ohledně velice nutné opravy „staré hvězdárny“ kde je umístěn sklad a dílna. Bylo dohodnuto, že v průběhu roku 2012 bude zpracován projekt, požádáno o stavební povolení a případně vybrána firma, která práce provede. Vlastní realizace rozsáhlé opravy by pak proběhla v roce 2013. Zmíněná oprava je s ohledem na stav objektu skutečně velice potřebná. Na druhou stranu chod hvězdárny bez tohoto přirozeného zázemí by byl pro její další fungování prakticky nemožný.

Současně je v rámci uvedené opravy uvažováno o využití v tuto chvíli nefunkční kopule na pozorovacím domečku v severozápadní části areálu hvězdárny, kde by nahradila méně praktickou odsuvnou střechu. Využití této možnosti však bude záviset na posouzení technické proveditelnosti takového kroku.

V roce 2012 bude naší snahou administrativně dokončit přístavbu a nástavbu Hvězdárny v Rokycanech. Hlavním cílem pak bude plné zprovoznění jak velkého nového dalekohledu na novém místě tak návratem původního dalekohledu Coude po rekonstrukci na jeho původní místo ve staré hlavní kopuli.

Přípravné práce by měly být zahájeny ohledně budovy „staré hvězdárny“, kde je umístěn sklad a dílna. V roce 2012 by měl být s pomocí Odboru majetku Plzeňského kraje zpracován projekt a požádáno o stavební povolení. Vlastní provedení rozsáhlé opravy by pak mělo proběhnout v roce 2013.

Rokycany, 24. března 2012

EKONOMIKA

Již 15. července roku 2010 předala Hvězdárna v Rokycanech prostřednictvím odboru kultury Krajskému úřadu první předběžný návrh rozpočtu a odpisový plán na rok 2011. Plán byl pak ještě v polovině září upřesněn dle požadavků „kraje“. Zastupitelstvo Plzeňského kraje rozhodlo svým usnesením č. 613/10 ze dne 16. 12. 2010 o rozpočtu Plzeňského kraje pro rok 2011. Hvězdárně v Rokycanech byly vyčleněny finanční prostředky z rozpočtu kraje, formou závazných ukazatelů, v rozsahu 2 354 000,00 Kč jako neinvestiční příspěvek. O investiční příspěvek Hvězdárna v Rokycanech pro rok 2011 nežádala.

Na základě výše uvedených informací byl zpracován návrh finančního plánu, předložený odboru kultury kraje 2. února 2011. Plán Hvězdárny v Rokycanech pro rok 2011 byl zpracován jako vyrovnaný, v celkové výši 2 730 266,00 Kč s tím, že do příjmů byla z rezervního fondu započtena částka 100 000,00 Kč.

Na své schůzi dne 10. března 2011 usnesením č. 3531/11 schválila Rada Plzeňského kraje výši zlepšeného hospodářského výsledku Hvězdárny v Rokycanech za rok 2010 a jeho rozdělení do fondů organizace. O částku 166 794,42 Kč byl posílen rezervní fond.

V pololetí bylo provedeno průběžné vyhodnocení plnění plánu. Celkový hospodářský výsledek 416 717,55 Kč za období 1–6 / 2011 dával dobré předpoklady pro hospodaření i ve druhém pololetí roku, které v souladu s plánem je obvykle finančně náročnější (prázdninové akce, setkání ZARok, Noc vědců, Dny vědy a techniky v ulicích, ...).

S ohledem na provedené změny finančních vztahů v průběhu roku a potřebám Hvězdárny v Rokycanech byla k 2. listopadu 2011 provedena změna plánu. I po provedené úpravě však zůstal plán vyrovnaný a byly zachovány jeho základní proporce. Došlo prakticky pouze k přesunům mezi jeho položkami s cílem přiblížit jej ke skutečnému čerpání. Došlo především k posílení položky *spotřeba materiálu (501)* na úkor *oprav a údržby (511)* a *ostatních služeb (540)*. Současně byla celková částka rozpočtu ponížena, s ohledem na úsporu při dokončování opravy plotu, na příjmové stránce rozpočtu o 100 000,00 Kč v položce *ostatní výnosy (648)*. Na straně příjmů a výdajů tak po provedených úpravách zůstalo shodně 2 630 266,- Kč.

K přehlednějšímu pohledu na hodnocení hospodaření hvězdárny v průběhu roku 2011 byla zpracována tabulka nákladů a výnosů, která je přílohou tohoto materiálu. Je možno konstatovat, že celkový rozpočet se podařilo splnit a *hospodářský výsledek* Hvězdárny v Rokycanech za rok 2011 je kladný (+108 509,25 Kč). Příčin takto vysokého hospodářského výsledku Hvězdárny v Rokycanech v roce 2011 je několik. Pravděpodobně hlavní z nich je investiční nákup fotoaparátu Canon EOS 5D z *fondu investic*. V této souvislosti je žádoucí následně opět posílit tento fond. S těmito prostředky je počítáno na případné přístrojové vybavení původní hlavní kopule a také plánované opravy „staré hvězdárny“ (roku 2013). Současně byl v samém závěru kalendářního roku (29. 12. 2011) proveden nákup speciálního objektivu k výše zmíněnému fotoaparátu, který byl uhrazen platbou z platební karty Hvězdárny v Rokycanech ve výši 15 290,00 Kč nenaběhl do nákladů roku 2011. Posledním významnějším důvodem výše uvedeného hospodářského výsledku je pak také úspora mzdových nákladů daná nenaplněním přepočteného počtu pracovníků o cca 0,2 člověka. Jen výše uvedené tři položky dávají spolu částku převyšující 100 000,- Kč.

Pokud se detailněji podíváme na připojenou tabulku Přehled hospodaření 2011 vyplývá z ní, že nákladová část rozpočtu byla splněna na 99,8 %, což odpovídá rozdílu v absolutní částce 4 652,76 Kč. Ve *spotřebě materiálu (501)* a *spotřebě energií (502)* došlo k překročení upraveného plánu na 121,2%, respektive 106,0%. U spotřeby se jednalo o náklady spojené s nákupy na konci kalendářního roku, při nichž byla vybavována čtyři nezávislá pracoviště pro sledování zákrytů hvězd tělesy sluneční soustavy, což je odborný program, kterému se naše hvězdárna věnuje. Ohledně spotřeby energie, v našem případě výhradně elektrické energie, je překročení rozpočtu dáno nárůstem cen této komodity, který nevyrovnal ani přechod k novému dodavateli vybranému centrálním nákupem. Větší vliv této změny by se měl projevit až v následujícím roce. Překročení položky *prodané zboží (504)* na 125,3 % je vyrovnáváno výrazně překročeným prodejem (*tržby*

za prodané zboží; 604) na více než dvojnásobek plánované částky. Položka *opravy a údržba (511)* byla při korekci plánu na začátku listopadu výrazně ponížena (o 130 000,00 Kč) vzhledem k úspoře při dokončování opravy oplocení na začátku roku. Naopak v závěru roku 2011 se negativně projevila neplánovaná oprava elektroinstalace, která nakonec vedla k výsledku 105,7%.

Naopak k úsporám došlo u položky *cestovné (512)*, která byla čerpána pouze na 69,8%. U zahraničních cest to bylo dáno úsporou za dopravu (Slovensko 2011), kterou v rámci spolupráce zajistila Hvězdárna a planetárium Plzeň. U tuzemských služebních cest se pak projevilo několikrát odvolání výjezdních expedic za tečnými a „planetkovými“ zákryty s ohledem na nepřízeň počasí. U úspory na položce *ostatní služby (518)* se výrazně projevila změna poskytovatele telefonních služeb a zajištění připojení k internetu ve druhé polovině roku. Úspora *mzdových nákladů (521)* při čerpání na 95,3%, je dána již výše zmíněným nenaplněním přepočteného stavu zaměstnanců o 0,2 pracovníka (45 414,00 Kč) a u OON (4 210,00 Kč) skutečností, že se v průběhu roku podařilo mzdy přednášejících při našich akcích proplatit prostřednictvím spoluprádajících organizací. Z nižších čerpání mezd pak zákonitě vyplývá také úspora u *zákonného sociálního pojištění (524)* a *zákonných sociálních nákladů (527)*.

Výrazné podkročení plánu u *ostatních nákladů (54.)* a to i po jeho snížení počátkem listopadu, vyplývá ze skutečnosti, že v roce 2011 nebylo přistoupeno k žádnému technickému zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku. Čerpání odpovídá 49,9% ročního upraveného plánu. Naopak *odpisy a rezervy (55.)* byly naplněny ve shodě s plánem na 100%. Mírná úspora byla vykázána i v položce *finanční náklady (56.)*, která byla čerpána na 75,4%.

Celkový vývoj nákladové části rozpočtu byl naopak výrazně doplněn překročením plánovaných výnosů a to na 104,0% plánované částky a to i přes listopadové ponížení *ostatních výnosů (64.; posílení rozpočtu z rezervního fondu o 100 000,00 Kč)*. *Tržby z prodeje služeb (602)* i *tržby z prodaného zboží (604)* byly výrazně překročeny na 130,6%, respektive 252,3%. Překročení prodaného zboží bylo navýšeno především v rámci zajištění optických doplňků od firmy Supra Praha pro jednoho ze spolupracovníků hvězdárny.

K překročení, byť v absolutní částce pouze zanedbatelnému, došlo i u položky *finanční výnosy (66.; 124,37 Kč)*.

Na 100% bylo splněno čerpání *provozní dotace (67.)* poskytované naší příspěvkové organizaci zřizovatelem.

Výše celkového hospodářského výsledku Hvězdárny v Rokycanech ve výši 108 509,25 Kč již byla komentována výše a svědčí o hospodárném přístupu k rozpočtu i poskytované provozní dotaci.

Pro rok 2011 neměla Hvězdárna v Rokycanech zažádáno od Plzeňského kraje o žádné investiční prostředky. V průběhu roku bylo pouze z *fondu investic* čerpáno, po konzultaci se zřizovatelem, 46 990,00 Kč na pořízení full-framesového fotoaparátu Canon EOS 5D, který bude využíván jak pro snímání oblohy přes speciální objektiv nebo ve spojení s hlavním dalekohledem. Vyčerpané investiční prostředky budou do fondu doplněny z odpisů a případně žádostí zřizovateli o převedení prostředků z rezervního fondu posíleného o kladný hospodářský výsledek roku 2011.

Poslední tabulka dává přehled o stavu fondů vytvářených Hvězdárnou v Rokycanech. Jejich stav jednoznačně svědčí o dlouhodobém hospodárném využívání dotací a vlastních příjmů a dávají dobrý předpoklad k možné realizaci nákladnějších oprav či investic, které by nebylo možné v budoucnu pokrýt z dotace přidělované zřizovatelem.

Obecně lze konstatovat, že hospodářský výsledek roku 2011 (+108,5 tis. Kč) je důsledkem celoročního hospodárného a zodpovědného nakládání s finančními prostředky. Po jejich přidělení do rezervního fondu (bude-li akceptován náš návrh na rozdělení hospodářského výsledku) budou tyto prostředky užity pro další zlepšování možností služeb poskytovaných Hvězdárnou v Rokycanech a případně i k nezbytným dalším opravám především „staré hvězdárny“ (v případě potřeby bude zažádáno o převedení části rezervního fondu do fondu investic).

Rokycany, 17. ledna 2011

ORGANIZACE: Hvězdárna v Rokycanech

PŘEHLED O HOSPODAŘENÍ

Rozpočet 2011

		Rozpočet 2011 v tis. Kč	Upravený rozp. 2011 v tis. Kč	Skutečnost rok 2011 v tis. Kč	% plnění
NÁKLADY		2730,3	2630,3	2625,6	99,8
Spotřebované nákupy	50	483,0	620,0	731,6	118,0
Spotřeba materiálu	501	323,0	450,0	545,6	121,2
Spotřeba energie	502	140,0	140,0	148,4	106,0
Prodané zboží	504	20,0	30,0	37,6	125,3
Služby	51	750,0	585,0	537,6	91,9
Opravy a udržování	511	265,0	135,0	142,7	105,7
Cestovné	512	60,0	25,0	17,4	69,8
Ostatní služby	518	425,0	425,0	377,5	88,8
Osobní náklady	52	1296,6	1296,6	1233,9	95,2
Mzdové náklady	521	964,6	964,6	919,2	95,3
Zákonné sociální pojištění	524	307,0	307,0	299,9	97,7
Zákonné sociální náklady	527	25,0	25,0	14,8	59,3
Daně a poplatky	53	0,0	0,0	0,0	x
Ostatní náklady	54	80,0	8,0	4,0	49,9
Jiné ostatní náklady	549	80,0	8,0	4,0	49,9
Odpisy, prod.maj.,rez.a op.p.	55	112,5	112,5	112,5	100,0
Opisy DNHM a HM	551	112,5	112,5	112,5	100,0
Finanční náklady	56	8,2	8,2	6,2	75,4
VÝNOSY		2730,3	2630,3	2734,2	104,0
Tržby za vlastní výkony a za zboží	60	276,0	276,0	379,9	137,6
Tžby za prodej služeb	602	260,0	260,0	339,5	130,6
Tžby za prodej zboží	604	16,0	16,0	40,4	252,3
Ostatní výnosy	64	100,0	0,0	0,0	x
Tržby z dlouhodobého majetku	65	0,0	0,0	0,0	x
Finanční výnosy	66	0,3	0,3	0,4	146,9
Provozní dotace	67	2354,0	2354,0	2354,0	100,0
Příspěvek na provoz	672	2354,0	2354,0	2354,0	100,0
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK		0,0	0,0	108,6	x

Investice v roce 2011

	Rozpočet 2011 v tis. Kč	Skutečnost rok 2011 v tis. Kč	% plnění
Dotace na investice od zřizovatele	0,0	0,0	x
Dotace na investice ostatní	0,0	0,0	x
Pořízení investic	0,0	47,0	x
Průměr. Počet zaměstnanců	6	6	100,0
Průměr. Počet zaměstnanců - přepoč.	3,0	2,8	93,7

Fondy a jejich krytí za období celorok 2011

	Zůstatek fondu	Finanční krytí fondu
Fond sociální	31,8	31,8
Fond odměn *	51,1	51,1
Fond rezervní *	639,5	639,5
Investiční fond (Fond reprodukce majetku) *	834,0	834,0
Běžný účet	1 670,1	1 670,1
Ostatní účty	0,0	0,0

* součást běžného účtu

V Rokycanech dne 16. ledna 2012

Zpracoval: Vladimíra Lukešová

Zodpovídá: Karel HALÍŘ

MAJETEK

Hvězdárna v Rokycanech měla na konci roku 2011 k dispozici majetek v celkové účetní hodnotě 8 282,7 tis. Kč. Z toho dlouhodobý hmotný majetek představuje podíl 5 124,0 tis. Kč. Dále je nutno přičíst drobný dlouhodobý hmotný majetek v ceně 3 070,8 tis. Kč a drobný dlouhodobý nehmotný majetek v ceně 87,8 tis. Kč.

Dlouhodobý hmotný majetek je členěn podle odpisových skupin a jeho aktuální přehledný soupis je zpracován v připojené tabulce na další straně. Z ní je patrné, že většina „lacinějších“ předmětů z odpisových skupin 1 a 2 jsou již v plné výši odepsány. Jedinou výjimku tvoří nový centrální dalekohled Hvězdárny v Rokycanech se zůstatkovou cenou 1 216 748,- Kč. Z odpisové skupiny 4 a 5 jsou již zcela nebo téměř zcela odepsány mobilní buňky, studna, „stará“ hvězdárna a sklad, tedy nemovitosti, u nichž nedošlo v posledním období k jejich zhodnocení. Právě ne příliš stará kanalizace, přístavba „nové“ hvězdárny, která pokračuje i v současnosti a stavbu dále zhodnotí, a nové dřevěné chatky jsou objekty, jejichž odpisová hodnota je ještě stále poměrně vysoká. Na druhou stranu je správné, že jejich odpisování je rozloženo na dostatečně dlouhé časové období tak, aby neúměrně nezatížilo rozpočet hvězdárny.

Do skupiny *drobného dlouhodobého hmotného majetku* náleží všechny dosud nevyřazené předměty s pořizovací cenou pod 40 tis. Kč. Ke skupině nejdražších položek jsou zařazeny např. mobilní dalekohledy (zrcadlový dalekohled TAL, čočkový refraktor Celestron, čtyři zrcadlové reflektory Celestron, binokulární dalekohled SW100, chromosférický dalekohled příslušné filtry,...). V této skupině lze nalézt také fotoaparáty, kamery a počítačové a televizní vybavení hvězdárny. Náleží sem ale také veškerý nábytek a zařízení. Celkově v inventuře roku 2011 je ve skupině drobného dlouhodobého hmotného majetku evidováno 310 samostatných položek.

Poslední složku majetku Hvězdárny v Rokycanech tvoří *drobný dlouhodobý nehmotný majetek*. Do této skupiny náleží veškeré dodatečně dokupované softwarové vybavení počítačové sítě.

Na konci roku 2011 byla, jako každoročně ředitelem jmenovanou skupinou, provedena fyzická inventarizace majetku Hvězdárny v Rokycanech, na základě které byla následně zpracována inventarizační zpráva a aktualizovány inventarizační soupisy. V rámci inventarizace bylo také přistoupeno k vyřazení již nepotřebného či nefunkčního majetku z kategorie drobného dlouhodobého hmotného majetku v celkové hodnotě 102,3 tis. Kč (12 položky).

Hvězdárna v Rokycanech kromě výše uvedených skupin vede ještě tzv. *evidenčně vedený majetek* s pořizovací cenou do 1000,- Kč. K 31. prosinci 2011 byla hodnota tohoto majetku 98,5 tis. Kč, ve zboží na skladě (prodejní pomůcky) bylo uloženo 35,9 tis. Kč a v ceninách bylo evidováno 18,7 tis. Kč (stravenky, poštovní známky).

ORGANIZACE: Hvězdárna v Rokycanech**DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK**

k 31. 12. 2011

specifikace	pořizovací cena Kč	zhodnocení Kč	odepsáno Kč	zůstatková cena Kč
CELKEM	3653773.20	1265099.10	2005692.08	2913180.22
odpisová skupina 5	696215.50	1423285.40	929639.18	1189861.72
"stará" hvězdárna	24498.00	0.00	24498.00	0.00
"nová" hvězdárna	379820.50	1423285.40	671353.35	1131752.55
Sklad	6622.00	0.00	6177.36	444.64
mobilní buňky	69316.00	0.00	69316.00	0.00
Studna	19211.00	0.00	18751.22	459.78
kanalizační přípojka	196748.00	0.00	139543.25	57204.75
odpisová skupina 4	533290.00	0.00	87438.00	445852.00
dřevěné chatky	533290.00	0.00	87438.00	445852.00
odpisová skupina 2	2028766.00	0.00	812018.00	1216748.00
hrotový soustruh	23919.00	0.00	23919.00	0.00
dalekohled Coude	198000.00	0.00	198000.00	0.00
dalekohled Heyde	12000.00	0.00	12000.00	0.00
CCD kamera HX 516	56002.00	0.00	56002.00	0.00
velkoplošné video	216272.00	0.00	216272.00	0.00
videokamera SONY	48150.00	0.00	48150.00	0.00
dataprojektor Sharp	46196.00	0.00	46196.00	0.00
plátno Rollfix	42057.00	0.00	42057.00	0.00
dalekohled Astrograph	1386170.00	0.00	169422.00	1216748.00
odpisová skupina 1	334783.20	-158186.30	176596.90	0.00
televizor Tesla	13600.00	0.00	13600.00	0.00
videomagnetofon Avex	15810.00	0.00	15810.00	0.00
projektor Meocub	15870.00	0.00	15870.00	0.00
projektor Meocub 16	17560.00	0.00	17560.00	0.00
zabezpečovací zařízení	115000.00	-113083.30	1916.70	0.00
počítač Prolinea	45103.00	-45103.00	0.00	0.00
kopírka Minolta	50093.20	0.00	50093.20	0.00
notebook ACER	61747.00	0.00	61747.00	0.00
Neodpisované investice	60718.50	0.00	0.00	60718.50
pozemek hvězdárny	60718.50	0.00	0.00	60718.50

V Rokycanech dne 20. března 2012

Zpracoval: Vladimíra Lukešová

Zodpovídá: Karel HALÍŘ

SEZNAM PRACOVNÍKŮ

Celkový fyzický počet zaměstnanců na Hvězdárně v Rokycanech byl v průběhu celého kalendářního roku 2011 šest pracovníků. V přepočteném stavu to však bylo pouze 2,81 pracovníka.

Na Hvězdárně v Rokycanech pracovali v roce 2011 následující zaměstnanci:

Jméno	Úvazek	zařazení	poznámka
HALÍŘ Karel	8,0 h	ředitel	
JÍRA Josef	1,5 h	strojní zámečnick, truhlář	
KÉHAR Ota	2,0 h	produkční, prog.a kult. vých. pracovník	
KONÍČKOVÁ Eva	1,0 h	uklízečka	
LUKEŠOVÁ Vladimíra	8,0 h	produkční, prog.a kult. vých. pracovník	
MÁNEK Jan	2,0 h	produkční, prog.a kult. vých. pracovník	

Struktura ani počet zaměstnanců se v průběhu celého roku 2011 neměnil. Nenaplnění plánovaného přepočteného stavu pracovníků (3) o úvazek v rozsahu 1,5 hodiny (0,19 úvazku) na den je nahrazováno vyšší aktivitou stávajících pracovníků, čímž dochází k úspoře mzdových prostředků, které je možno využít ve formě odměn, případně k vytvoření rezervy v rámci fondu odměn.

V průběhu roku Hvězdárna v Rokycanech spolupracovala formou dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce s řadou externích pracovníků.

Dohoda o pracovní činnosti je dlouhodobě uzavřena s paní Vladimírou Lukešovou – ekonomická a personální agenda Hvězdárny v Rokycanech.

Dohody o provedení práce jsou uzavírány na jednotlivé úkoly, jakými jsou např. zajišťování „pozorovacích čtvrtků“, provedení odborné přednášky, vedení odborných kurzů, spolupráce při zajišťování mimořádných akcí a provedení drobných oprav a prací. V řadě případů se výdaje na mzdy u akcí prováděných ve spolupráci s jinými subjekty podařilo v rámci rozdělení zajišťovaných kompetencí při konkrétních akcích přenést na některého ze spolupřadatelů, čímž byly šetřeny mzdové prostředky Hvězdárny v Rokycanech.

Rokycany, 4. ledna 2012